

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 7. august 2024 blev i sag nr. 100512:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring ved tab af erhvervsevne. I klageskema af 9/10 2023 har Klageren bl.a. anført:

"Min PFA sag starter med anmeldelse af tabt erhvervsevne, anmeldelse. (Bilag 1)

Jeg fik begyndende stress i sommer 2018 og håber at det hurtig gik over med psykologhjælp og ved at gå ned i tid. (selvbetalt): Sådan gik det dog ikke og jeg blev sygemeldt med stress, angst og angst anfald den 26.08.2019.

Pga. af at jeg overgik fra sygedagpenge over på resurseforløb ydelse den 1. marts 2020. Lavet jeg en anmeldelse til PFA. Min sundhedssikring ved PFA indeholder (Bilag 2,3,4) hjælp med et beløb, fra resurseforløb ydelse og op til 90% af min tidligere løn og en erstatning af tab af erhvervsevne.

PFA har pga. forkert behandling/vurdering giver afslag flere gange (Bilag 6,7,8,9,10,11), nu ved afslag nummer 3 den 16.03.2023 (Bilag 12,22) anerkendt PFA, at jeg har nedsat arbejdsevne. PFA mener dog, at min arbejdsevne er over 50% og derfor vil PFA heller ikke udbetale differencen mellem resurseforløb ydelse og 90% af min tidligere løn. (Resurseforløb perioden: 01.03.2020 til 15.10.2023) (Bilag 16,18,19)

Min arbejdsevne skal være under 50% ifølge pensionsbevis for at PFA kan godkende tabt erhvervsevne.

Læge (Bilag 13), sygehus (Bilag 14), psykolog (Bilag 15) og jobcenter (Bilag 17), har alle omtalt min arbejdsevne til nu 6 timer om ugen. Der er forsøgt i sammenarbejde med Jobcenter [...] at øge til 8 timer/ugen, men det gav tilbagefald. I 2022 har jeg haft svært ved at opretholde 6 timer/ugen,

Ankenævnet for Forsikring

2.

100512

derfor er medicin kommet til, så jeg igen her i 2023 kan arbejde stabil 6 timer/ugen. Jeg har igen min sygdom perioden modtaget behandling ved psykolog, læge, sygehus mv. (Bilag 20)

PFA skema pr. 02.22.2022 er vedhæftet. (Bilag 21)

Jobcenter ved [...] kommune har den pr. 05.10.2023 godkendt mig med nedsat arbejdsevne, flexjob i egen virksomhed. (Bilag 5,16)

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

At PFA godkender min skade og udbetaler differencen mellem resurseforløb ydelse og op til 90% af min tidligere løn. (Resurseforløb perioden: 01.03.2020 til 15.10.2023) Og at der udbetaler min erstatning af tab af erhvervsevne ifølge min sundhedsforsikring (Bilag 2,3,4)"

Selskabet har i brev af 24/11 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Efter en nærmere gennemgang af sagens oplysninger har vi besluttet at bevilge forsikrede ydelser og indbetalingssikring i perioden fra 1. marts 2022 til 31. oktober 2022. Vi vil indhente nye lægelige oplysninger for den efterliggende periode. Når vi har modtaget de lægelige oplysninger vil vi vende tilbage med et samlet svar, hvor vi tager stilling til hele hans krav."

Klageren har i brev af 24/11 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg er glad for at PFA nu er kommet frem til, efter deres genvurdering, at de vil acceptere at bevilge forsikrede ydelser og indbetalingssikring.

Men jeg stiller mig dog meget undrende overfor den periode, PFA er kommet frem til. 1. marts til 31. oktober 2022.

Jeg har været sygemeldt siden 26.08.2019 og på ressourceforløbydelse fra den 29.02.2020 til 15.10.2023. Dette fremgår også af bilag nr. 18 og 19.

Fra den 15.10.2023 er jeg på 'tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende', også kaldt flexjob i egen virksomhed. Bilag 16.

Jeg går ud fra at PFA i deres videre vurdering af sagen, revurdere/rettet denne periode."

Selskabet har den 15/1 2024 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Forsikredes ordning er tegnet pr. 1. december 2016 via forsikredes tidligere arbejdsgiver [...].

Dækningen omfattede præmiefritagelse og løbende ydelser ved tab af erhvervsevne på mindst halvdelen og et indtægtstab på mindst 10 procent. Den helbredsmæssige erhvervsevne var nedsat med mindst 50 procent, når den forsikrede – efter PFA's skøn – ikke længere var i stand til at arbejde mere end 50 procent af, hvad der var sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer. Bedømmelsen skete på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til din forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Den Helbredsmæssige erhvervsevne vurderes i forhold til ethvert erhverv. Indtil forsikredes Helbredsmæssige erhvervsevne er stationær, kan PFA dog vurdere den i forhold til det erhverv, som den forsikrede hidtil har arbejdet inden for. Der er en karens periode på 3 måneder. Der henvises til dagældende aftalegrundlag af 30. juni 2019 (bilag A – B).

Forsikredes ordning er stadig gældende, da han fortsat er ansat hos [...].

Parternes overordnede synspunkter

Forsikrede er utilfreds med, at PFA har afvist at yde dækning for tab af erhvervsevne fra den 1. november 2019 (udløb af 3 mdr. karensperiode).

Efter forsikredes indbringelse af klagen for Ankenævnet for Forsikring, har PFA Pension besluttet at tilkende forsikrede midlertidige ydelser og præmiefritagelse for perioden 1. marts 2022 til 31. marts 2023.

Sagsfremstilling

Forsikrede er født i [1970'erne] og uddannet [...]. Den ... 2010 oprettede forsikrede sin egen virksomhed [...] (herefter virk 1). Formålet med virksomheden er at [...]. Den ... 2018 oprettede forsikrede en ny virksomhed [...] (herefter virk 2), der beskæftiger sig med [...]. Begge virksomheder er fortsat aktive.

Forsikrede ansøgte den 24. april 2020 om udbetaling ved tab af erhvervsevne (bilag C). Han anførte i ansøgningen, at han havde første sygedag den 8. august 2019 grundet stress. Symptomerne startede første gang den 1. november 2018. Han beskrev sine symptomer som hovedpine og svimmelhed efter 3 timers arbejde. Når han kom hjem, havde han svært ved at huske, hvad han havde lavet på arbejdet. Han havde en kort lunte, hjertebanken og nogle gange summende hænder og ben. Ved deltagelse i mindfulness forsvandt de fleste symptomer næsten altid. Han oplevede at være meget træt. De dage han ikke arbejdede gik han 4 – 5 km uanset vejr. Han havde bygget eget kontor, hvor der var mulighed for at lægge sig ned. Det var planlagt sådan, at han ikke havde opgaver, der kræver en deadline. Han sagde nej til medicin, ligesom han ikke deltog i psykolog-samtaler.

Af specifik helbredsattest dateret 7. februar 2020 (bilag D) fremgår det, at forsikrede havde en sygeperiode pga. angst og stress i 2013 – 2015. I 2018 fik han nogle angstsymptomer, og i efteråret 2018 stresssymptomer. Han havde arbejdet nedsat tid siden julen 2018. I løbet af efteråret 2019 forværres stresssymptomerne og han gik ned på 2 gange 2 timer om ugen. Medicin blev overvejet, men han langsomt fik det bedre og ønskede ikke medicin. Han gik ikke til psykolog, men benyttede noter fra forrige forløb. Objektivt fremstod forsikrede ikke depressiv, og med neutralt stemningsleje mv. Det fremgik, at han gik til mindfulness-kursus som han syntes havde hjulpet. Forsikrede beskrev, at han var meget koncentreret og effektiv i de 2 timer han var på arbejde. Han var ofte træt efter arbejde, især hvis der havde været noget uventet. Han deltog i mindfulness de dage han ikke arbejdede. På hjemmefronten lavede han mad til familien om aftenen og andre huslige ting. Han gik ofte for at få motion. Han oplevede at være nervøs for sociale arrangementer, men meldte ikke fra. Hvis han havde snakket meget, fik han ondt i hovedet og gik lidt for sig selv. Forsikrede beskrev at hukommelsen drillede. Han kunne somme tider ikke huske, hvad han havde lavet i løbet af dagen. Han syntes dog ikke, at hukommelsen drillede på arbejdet. Objektivt beskrives stemningslejet neutralt. Lægen forventede, at forsikrede langsomt gik op i tid, og prog-

nosen var fuldt raskmelding inden for det næste år. Arbejdsopgaverne var udelukkende kontorarbejde. Telefonen blev primært taget af [kollega].

Af rehabiliteringsteamets forberedende del dateret 10. august 2020 (bilag E s. 411 – 416 af 468) fremgår det, at forsikredes arbejdsopgaver i virksomheden var meget administrative, og bestod f.eks. af [...]. Det var aldrig helt til at vide, hvad dagen bød og der kunne være tilfælde på [arbejdspladsen], hvor der skulle bruges ekstra ressourcer. Adspurgt til, hvilke opgaver han havde svært ved at udføre, var det uforudsigelige opgaver og [fysiske opgaver]. Forsikrede oplyste, at han tidligere arbejdede 70 – 80 timer ugentligt, men i 2015 besluttede han sig for kun at arbejde mellem 37 – 38 timer ugentligt. Selv når han ikke var fysisk på arbejdspladsen, så kørte hovedet fortsat. Ved vurdering af eget helbred oplyste han, at det ikke var det stærkeste lige nu. Der var dage hvor han kunne alt, men havde lært, af erfaring, at han skulle passe på sig selv, og gjorde han dette gik det fornuftigt. Forsikrede beskrev, at det i januar og februar måned (2020) gik stille og roligt fremad.

Ved kommunalt journalnotat dateret 26. november 2020 (bilag F, s. 225-226 af 229) fremgår det, at forsikrede og kompagnonen ikke havde været i stand til at kunne finde en løsning ift. fremtiden i firmaet. Kommunikationen mellem de to foregik alene gennem advokater. Forsikrede snakkede med sin advokat 2 – 3 gange ugentligt. Det gik okay selvom konflikten tog meget af hans energi. Han arbejdede fortsat 2 x 3 timer ugentligt. Adspurgt til helbredet oplyste han, at han ikke havde fået det bedre, men at dette hang sammen med, at han ikke vidste hvordan fremtiden så ud, situationen omkring virksomheden og forholdet til kompagnonen. [klageren] oplyste, at han var blevet indkaldt til arbejdsmarkedsrettede psykologiske undersøgelser, men ikke havde haft kontakt til lægen siden sidste samtale.

Det er noteret i arbejdsmarkedsrettet psykologisk undersøgelse af 13. januar 2021 (Bilag F, s. 198–214 af 229), at forsikrede fra 2013 til 2014 havde en sygeperiode grundet angst og stress. Forud for sygeperioden arbejdede han ofte 70-80 timer om ugen som selvstændig med [...]. Fra januar 2014 gik han gradvist op i tid. Siden julen 2018 havde han været på nedsat tid grundet en genopblussen af angstsymptomer og blev sygemeldt igen den 26. august 2019. Han oplyste, at han arbejdede 6 timer om ugen fordelt med 3 timer hhv. tirsdag og torsdag. Det oplyses, at han ugen forinden undersøgelsen havde afsluttet en årelang konflikt med sin kompagnon. Særligt de seneste 3 mdr. havde været særligt udmattende. Han beskrev angstsymptomerne på højde med det han oplevede i 2013. Han oplevede sig temmelig udfordret i forhold til hukommelsen. Han beskrev sin korttidshukommelse som dårlig, men klarede sig ved hjælp af lister. Den kognitive test viste alle værdier var inden for normalområdet. Den sproglige formåen var inden for normalområdet. Visuel/logisk problemløsning lå over normalområdet. Forarbejdningshastigheden (tempo) placerede sig nederst i normalområdet. Arbejdshukommelsen ses testmæssigt svarende til midten af normalområdet. Til undersøgelsen skulle forsikrede udfylde et selvvurderingsskema til screening af symptomer på angst. Forsikrede angav symptomer af høj sværhedsgrad som værende følelsesløshed, snurren og prikken, svimmel ør i hovedet, kvælningss fornemmelser, rysten på hænderne, angst for at miste kontrollen, fordøjelsesbesvær, føle sig svag og tæt på at besvime, angst for at dø, bange og svedig. Samlet opnående forsikrede en score på 33 svarende til svære angst symptomer. Han oplevede endvidere angstsymptomer i form af høj puls, susen for ørerne, udtalt kuldefornemmelse, diarré, vejrtrækningsproblemer, kvalme, energiforladthed. Symptomerne blev ofte udløst af arbejdsopgaver og i bredere forstand, når der havde været nogen grad af uforudsigelighed. Sluttelig angav forsikrede, at samarbejdet med kompagnon gennem flere år

har været medvirkende til mange konflikter og vedligeholdelse af et højt niveau af irritabilitet samt vrede og raseri.

PFA bemærker, at der ikke tidligere i det helbredsmæssige materiale er angivet ovenstående symptombillede. Hertil bemærkes det, at forsikrede hverken indtager medicin eller har konsulteret psykolog trods så omfattende og svære angstsymptomer af høj sværhedsgrad. Endvidere anføres det, at symptomerne ofte udløses af arbejdsopgaver, men at forsikrede ikke har fuldtidssyggemeldt sig og endda er i stand til at arbejde meget koncentreret og effektivt de timer han er på arbejde.

I telefonisk samtale med PFA's Early Care afdeling den 21. maj 2021 (bilag G) oplyste forsikrede, at han i 2012/2013 blev ramt af stress og angst. Han blev forsøgt medicineret via egen læge, men det virkede ikke for ham. Han oplyste endvidere at have fungeret fint frem til 2018, hvor han gik ned med stress og havde et psykologforløb via PFA's helbredssikring. Han havde arbejdet på nedsat tid siden 2019 og arbejdet 6 timer om ugen. Han havde ikke været i behandling siden 2018.

Af journalnotat dateret 25. oktober 2021 (bilag F, s. 128 af 229) fremgår det, at forsikrede fortsat arbejdede 6 timer om ugen. Han havde ikke længere så mange bekymringer efter de ansatte og ny [kollega] tog mere ansvar og kompagnonen var væk. Han havde følelsen af, at der var mindre at lave, fordi der var mindre at bekymre sig om, end da kompagnonen var ansat. Forsikrede oplyste han var kommet i et godt forløb ved en psykolog.

Af psyk. 135 dateret 15. december 2021 (bilag F, s. 123 af 229) fremgår det, at forsikrede opstartede i psykologforløb den 21. juni 2021, og havde modtaget 9 behandlinger i alt. Forsikrede havde arbejdet 2 gange 3 timer om ugen tirsdag og torsdag fra kl. 8 til 11 siden 2019. Da han startede med 6 timer om ugen i 2019, pressede han sig til sit nuværende funktionsniveau, hvilket resulterede i udmattelse, også når han ikke var på arbejde. Psykologen beskrev, at forsikrede var ekstrem følsom overfor oplevelser af uro, pres og uforudsigelighed, og derfor nemt ville kunne få tilbagefald.

I kommunalt journalnotat dateret 12. januar 2022 (bilag F, s. 117 af 229) blev det vurderet, at der ikke kunne oprettes støtte til selvstændig virksomhed. Den kommunale sagsbehandler undrede sig over, hvem der nu udførte det administrative arbejde i 'virk 1' som forsikrede tidligere udførte da han arbejdede fuld tid, og hvem der udførte det administrative arbejde i 'virk 2'.

Af lægeattest til rehabiliteringsteam dateret 16. februar 2022 (bilag F, s. 109-111 af 229) fremgår det, at forsikredes funktionsniveau havde været stabilt siden sommeren 2019. Han arbejdede fortsat 6 timer i alt fordelt på 3 timer tirsdag og torsdag. Han tog sig af bogholderi og spørgsmål fra sine ansatte. Det angives, at såfremt forsikrede arbejdede mere end 6 timer om ugen fik han stress-symptomer. Han havde fast struktur på arbejdet og tog sig af bogholderiet. Der var bygget et kontor væk fra [...], så han ikke blev generet af uro og støj. Oplevede han træthedssymptomer, havde han mulighed for at tage hjem tidligere. I fridagene gik han ture, ordnede det huslige og lavede aftensmad.

Af kommunal journal dateret 16. marts 2022 (bilag F, s. 101 af 229) oplyste forsikrede, at han ikke længere deltog i psykologsamtaler, men at han kunne kontakte psykologen, såfremt han oplevede en forværring. Kommunen oplyste, at der var deres vurdering, at forsikrede havde brug for varige skånehensyn og behov for nedsat arbejdstid. Da virksomheden ikke generede et overskud, kunne

han ikke modtage kommunal støtte. Forsikrede skulle derfor vælge mellem at afklares i en anden virksomhed og lukke sin egen virksomhed, eller raskmelde sig.

Af mail til kommunal sagsbehandler dateret 17. marts 2022 (bilag F, s. 90 af 229) anførte forsikrede, at han kun var i stand til at arbejde 45 min samme dag, hvorefter han var begyndt opleve rysten, svedeture og hovedet der lukkede ned. Han havde problemer med at sove samme nat, da kommunens afgørelse havde påvirket ham meget.

I afgørelse af 16. august 2022 (bilag H) var det fortsat vores vurdering, at forsikredes erhvervsevne ikke var nedsat i dækningsberettigende grad.

Af journalnotat fra privatpraktiserende læge dateret 20. januar 2023 (bilag I) er der ikke registreret nogen konsultation hos egen læge i perioden 4. december 2019 til 3. maj 2021.

Af kommunal samtale dateret 29. august 2022 (bilag F, s. 48 af 229) fremgår det, at forsikrede havde det rigtig skidt, at han brugte al sin energi på familien og på at passe sit job så godt han kunne. Forsikrede oplyser, at hverdagen fungerede frem til februar (2022), hvor han fik oplyst, at han ikke opfyldte kriterierne for tilskud til selvstændige erhverv. Der var desuden kommet familiære problemer, hvor [...]. Helbredsmæssigt oplevede han problemer med at falde i søvn, og havde flere opvågninger pr nat, med sved og uro i kroppen. Han havde svimmelhed, svært ved at huske, hovedpine, kraftige rystelser i kroppen når han blev presset. Kunne ikke tænke klart, tankemylder, hjertebanken, maveproblemer, lav energi, humørsvingninger og den kraftige angst var kommet tilbage i sommerferien.

I lægeattest til rehabiliteringsteam dateret 19. september 2022 (bilag F, s. 16 af 229) fremgår det, at forsikrede havde fået det dårligere siden han fik oplysningen om, at han ikke kunne modtage kommunal støtte i egen virksomhed. Jo mere han tænkte på situationen jo dårligere fik han det.

'Siden juni er han begyndt at få angstanfald, hvilket han ikke har haft siden 2018. Han kan vågne om natten med angstanfald, og han må stå op, og det tager ham 2- 3 timer at falde til ro igen' Han oplever hjertebanken når han skal afsted på arbejde. Efter ca. 2 timer har han svært ved at koncentrere sig og går ofte hjem efter 2-2,5 times arbejde.'

Han opstartede med angstmedicin Pregabalin 75 mg x 2 dgl. Han blev sygemeldt og forventede først, at han ville være i stand til at arbejde 6 timer om ugen 3 måneder senere. Forsikrede oplevede endvidere, at hele familien var påvirket af hele situationen, hvor der var [...]. Forsikrede følte sig usikker og der var tilkommet mange nye symptomer.

I journal fra privatpraktiserende læge dateret 10. oktober 2022 (bilag I) fremgår det, at han havde fået mere energi og angstsymptomerne var trådt i baggrunden. Oplevede at få det lidt dårligere, men ikke så voldsomt som tidligere. var fortsat på samme dosis.

Af journalnotat fra privatpraktiserende læge modtaget den 29. november 2023 (bilag J), fremgår det, at forsikrede ved konsultation den 16. januar 2023 oplyste, at han ikke følte god effekt af sin medicin mere. Han fik øget sin dosis af Pregabalin fra 75 mg til 150 mg.

Af kommentar til rehabiliteringsteamets indstilling dateret 8. februar 2023 (bilag K, del 2, s. 148 - 153 af 158) oplyste forsikrede, at han fortsat arbejdede med administrative opgaver i virksomhe-

den, med hjælp fra en timebetalt bogholder. I juni 2020 og oktober 2021 havde forsikrede tidligere oplyst, at helbredet og økonomien var en barriere der gjorde det svært for forsikrede at fortsætte driften i 'virk 1'. Forsikrede havde i tilføjelse til indstillingen dateret 8. februar 2023 oplyst, at han kan fortsætte driften som han havde det nu og med hjælp fra de andre personer i virksomheden. Efter han var opstartet på medicin, havde han igen fået flere stabile og gode dage end der var dårlige dage. Han manglede fortsat energi.

I afgørelse af 16. marts 2023 (bilag L) fastholdt vi vores tidligere afgørelse af 16. august 2022.

Af kommunalt virksomhedsbesøg dateret 23. marts 2023 (bilag K, del 2, s. 15 af 158) fremgår det, at forsikrede arbejdede 2 x 3 timer pr. uge. Han var på [arbejde] tirsdag og torsdag fra kl. 8 til 11. Det beskrives, at forsikrede først havde været på [arbejdet], inden den kommunale sagsbehandler kom på virksomhedsbesøg. Forsikrede kaldte det personalepleje samtidig med, at han brugte tiden på at [forfaldne opgaver]. Forsikrede oplyste, at det højest tog en halv time og derfor senest var på hovedkontoret på [...] kl. 8.45. Når han ankommer til 'virk 1', gik han ind på kontoret og startede computeren. Herefter gik han en runde på [...] og snakkede med medarbejderne om udfordringer forsikrede kunne hjælpe med at løse, såsom [...]. Kl. 9.30 plejede forsikrede at holde pause sammen med medarbejderne og mellem kl. 9.45 til 11 udførte forsikrede sine daglige opgaver. Forsikrede oplyste, at der var 3 ansatte, [...]. Det var [medarbejderne] selv der [...]. Forsikrede modtog derefter fakturaerne som han gennemgik og betalte. Sagsbehandleren spurgte ind til virksomhedens [...]. Forsikrede oplyste, at [...]. Kort efter sit besøg på forsikredes [arbejdsplads] bemærkede sagsbehandleren, at der i en artikel i en lokal avis stod, at [...] Der var givet interview og indbudt til en 2 timers reception. Det var sagsbehandlerens vurdering, at forsikrede ydede mere end de 4 timer om ugen han selv oplyste han brugte på sine arbejdsopgaver.

Af lægeattest til rehabiliteringsteam dateret 4. april 2023 (bilag K, del 2, s. 85 af 158) fremgår det, at forsikrede syntes, at effekten af medicinen var god og stabil. Det var anført at forsikrede var medicinsk velbehandlet. Det fysiske helbred var godt og han havde lært at leve med sine psykiske udfordringer. Den familiære situation gik langsomt den rigtige vej. Siden den 4. april 2023 har forsikrede ikke været i kontakt med egen læge.

Den 15. oktober 2023 blev forsikrede bevilget tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende (bilag K, del 1, s. 41. af 100). Jobcenteret vurderede, at forsikrede havde følgende skånebehov: Nedsat arbejdstid på 6 timer om ugen, rolige omgivelser, overskuelige opgaver, løsning af en eller få opgaver ad gangen, opgaver af kort tids varighed.

Begrundelse for PFA's afgørelse

Periode 1. november 2019 – 28. februar 2022

Det er selskabets vurdering, at det ikke er dokumenteret, at forsikrede opfylder betingelserne for udbetaling ved nedsat erhvervsevne samt præmiefritagelse i perioden 1. november 2019 til 28. februar 2022.

Selskabet gør opmærksom på, at det er forsikrede, der bærer bevisbyrden for, at erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettigende grad.

Selskabet har blandt andet lagt væk på, at forsikrede i perioden aktivt har afvist at modtage medicin mod sin angst- og stresslidelse, ligesom han havde afvist at konsultere en psykolog og i stedet benytte noter fra tidligere forløb. Dette virker endvidere til at stå i modstrid til forsikredes svære

angstsymptomer udfyldt ved et selv vurderingsskema (bilag F). Forsikrede angav sine symptomer på angst af høj sværhedsgrad som værende følelsesløshed, snurren og prikken, svimmelhed, ør i hovedet, kvælningssymptomer, rysten på hænder, angst for at miste kontrollen, fordøjelsesbesvær, føle sig svag, angst for at dø, tæt på besvimelse, høj puls, susen for ørerne udtalt kuldefornemmelse, diarré, vejrtrækningsproblemer, kvalme, energiforladthed. Hertil bemærkes det, at der hverken før eller efter angivelse af symptomerne i selv vurderingsskemaet, er oplyst samme omfattende og svære symptombillede i de lægelige akter.

Endvidere oplyste forsikrede i lægeattest til rehabiliteringsteam, at han ikke havde haft angstanfald i perioden 2018 til juni 2022 (bilag F, s. 16 af 229). Ligeledes fremgår det, af journal fra privatpraktiserende læge, at der ikke er registreret nogen konsultation hos egen læge i perioden 4. december 2019 til 3. maj 2021 og fra 3. maj 2021 til 13. september 2022 (bilag I). Forsikrede konsulterede først en psykolog i juni 2021.

Til sidst har selskabet lagt vægt på, at forsikrede i februar 2020 selv oplyste, at han var i stand til at være meget koncentreret og effektiv i den tid han var på arbejde. Han har angivet at hukommelsen driller og han ikke kan huske hvad han har lavet. Dog synes han ikke at hukommelsen drillede på arbejdet (bilag D). Af arbejdsmarkedsrettet psykologisk undersøgelse fandt man alle værdier til at ligge i normalområdet heriblandt hukommelsen (bilag F, s. 198–214 af 229).

Periode 1. marts 2022 til 31. marts 2023.

Selskabet har valgt at anerkende forsikredes midlertidige erhvervsevne var nedsat med mindst halvdelen i perioden 1. marts 2022 til 31. marts 2023.

Selskabet har lagt vægt på, at forsikrede oplevede angst anfald efter han stod overfor valget mellem at lukke sin virksomhed og blive afklaret i en anden virksomhed eller at skulle raskmelde sig. Der var endvidere fremkommet familiære problemer der påvirkede forsikredes helbred. Det fremgår af lægeattest til rehabiliteringsteam dateret 19. september 2022, at forsikrede kunne vågne om natten med angstanfald, hvorefter han brugte 2-3 timer på at falde til ro. Forsikrede havde svært ved at koncentrere sig og gik ofte hjem efter 2-2,5 times arbejde. Forsikrede ønskede at opstarte medicin og kom i behandling med Pregabalin. Han blev efterfølgende sygemeldt (bilag F, s. 16 af 229).

Periode fra 1. april 2023 og frem

Fra den 1. april 2023 overgår selskabet til en generel vurdering af forsikredes helbredsmæssige erhvervsevne, idet det fremgår, at forsikrede er medicinsk velbehandlet, uden at det har medført en ændring i præstationen af arbejdstid. Tilstanden vurderes derfor som stationær. Det er selskabets vurdering, at forsikredes generelle erhvervsevne ikke længere er nedsat med mindst halvdelen fra den 1. april 2023.

Selskabet har lagt vægt på, at forsikrede den 10. oktober 2022 oplyste, at han efter opstart af Pregabalin kunne mærke, at han fik mere energi og angstsymptomerne var trådt i baggrunden. Der var ikke bivirkninger ved medicinen og ved specielle sociale lejligheder måtte han tage en ekstra pille.

Der er desuden lagt vægt på, at det af lægeattest til rehabiliteringsteamet dateret 14. april 2023 fremgår, at forsikrede er velbehandlet og med god og stabil effekt af medicinen (bilag K). Selskabet bemærker, at forsikrede siden 14. april 2023 ikke har konsulteret sin læge.

Selskabet har endvidere lagt vægt på, at det af virksomhedsbesøg den 31. marts 2023 fremgår, at forsikrede arbejdede 6 timer om ugen. Hvoraf han oplyser, at han fra kl. 9.45 til kl. 11.00 svarende til 1 time og 15 min lavede sine daglige administrative opgaver. Forsikrede oplyste, at han havde følgende arbejdsopgaver: [...]. Selskabet er opmærksom på, at det ikke er alle de administrative opgaver på listen, der udføres hver dag.

Samlet bruger forsikrede mellem 2,5 til 4 timer om ugen på administrative opgaver, hvor han før brugte mellem 70-80 timer om ugen. Hertil noteres det, at det er den kommunale sagsbehandlers vurdering, at forsikrede benytter mere tid på opgaverne end forsikrede angiver (bilag K). Tilsvarende undrede sagsbehandleren sig over, hvem der nu udfører det administrative arbejde, som forsikrede tidligere udførte, da han arbejdede fuld tid (bilag F). Det bemærkes, at forsikredes tidligere kompagnon ikke længere er i virksomheden.

Selskabet skal endvidere bemærke, at forsikrede trods sin angstlidelse har valgt at overtage et andet [arbejdsplads], og efterfølgende afholde en 2 timers reception (bilag K).

Slutteligt har selskabet lagt vægt på, at forsikrede ikke er blevet arbejdsprøvet i andre stillinger eller erhverv, end dem han udfører i egen virksomhed. Det er vores opfattelse, at forsikredes nuværende arbejdstid på 6 timer i eget erhverv, ikke er et retvisende billede af forsikredes erhvervsevne inden for et bredere udsnit af relevante erhverv med relevante skånehensyn. Det er selskabets vurdering, at forsikrede ved et administrativt arbejde, hvor alle skånehensyn er overholdt, vil være i stand til at arbejde mindst halv tid inden for et bredere udsnit af relevante erhverv, som man med rimelighed kunne forlange, at han påtog sig.

På baggrund af ovenstående er det vores opfattelse, at forsikrede ikke har løftet bevisbyrden for, at den generelle erhvervsevne fra den 1. april 2023 er nedsat i dækningsberettigende grad.

Konklusion

PFA fastholder, at forsikrede ikke har godtgjort, at hans erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen fra 1. november 2019 til 28. februar 2022, og igen fra den 1. april 2023."

Klageren har i brev af 9/3 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Der er også dækning for forhøjet løbende udbetaling ved ressourceforløbsydelse (Bilag 2,3,4), hvilket jeg ikke har fået på noget tidspunkt. (PFA har ikke udbetalt nogen former for hjælp under min sygeperiode) Jeg har været på ressourceforløbsydelse fra den 29-02-2020 til den 15-10-2023. (Bilag 16,18,19) Den 15-10-2023, overgik jeg på 'flexjob' ordning.

- Løbende udbetaling (40,00 % af min tidligere løn) - årligt 132.000 kr.
- Forhøjet løbende udbetaling ved ressourceforløbsydelse, feb. 2020 – okt. 2023 (80,00 % af min tidligere løn)
- Indbetalingssikring på pension, aug. 2019 til i dag.

...

Jeg har også klage over at jeg ikke har modtaget forhøjet løbende udbetaling ved ressourceforløbsydelse og præmiefritagelse. (Bl.a. bilag 22)

...

Jeg har modtaget mange psykologbehandlinger og fra andre også. (Bilag 25, 33 og 39), Jeg har i samråd med min læge ikke startet op på medicin tidligere end jeg gjorde, da der er flere typer

medicin jeg ikke kan tåle eller at jeg får så mange bivirkninger af, at jeg får det endnu dårligere end jeg havde uden medicin. Dette var i øvrig også anbefaling fra sygehuset. (Bilag 14).

...

Jeg fik 7 psykologbehandlinger i 2018 og 4 i 2019. (bilag 25, 39)

...

Jeg har ikke nægtet at modtage medicin, men det er resultatet af samtaler med min læge og som sygehuset har bakket op omkring. Jeg tænker ikke PFA kan bruge medicinspørgsmålet som argument i denne sag, fordi Kommunen må heller ikke bruge dette argument, når de skal vurdere om en borger skal have hjælp. (LOV nr. 495 af 01/05/2019)

...

Min hukommelse, har kørt meget op og ned, og handler også tit om hvad jeg skal huske. Noget sidder på rygraden. Almindelige opgaver på arbejde. Uforudsete ting og nye opgaver er mere svært. Min langtidshukommelse er bedre end korttidshukommelsen.

...

Det er ikke muligt at passe min virksomhed, hvis jeg skulle i jobprøvning i anden virksomhed også.

Jeg vil ikke tro, at jeg ville kunne opretholde en arbejdsuge på 6 timer i en anden virksomhed. Fordi jeg så skulle bruge store mængder energi på at lære nyt, da mine arbejdsopgaver ikke passer ind i en anden virksomhed. Jeg ville skulle sidde alene, i ro, med det rettet lys og luft og meget mere for ikke at gøre min angst større end den er. Alt samme ting, jeg selv har kunne styre ved at jeg selv bestemmer i min virksomhed og kunne tilrette mine omgivelser efter mine ressourcer.

Jeg kan arbejde 6 timer i uge, i virksomhed i dag, fordi mine opgaver er kendt, sidder på rygraden og med alle skånehensyn.

...

Min konklusion:

Jeg synes alle bilagene beviser, hvis man læser det hele og ikke kun som PFA, tager udpluk af dem. Så beviser de at jeg har haft nedsat arbejdsevne under 50% siden jeg blev sygemeldt i 2019. (bl.a. Bilag 46)

Min arbejdstid har være reguleret flere gange, bl.a. på 4 og 8 timer. Arbejdstiden/belastning er endt på 6 timer i ugen, som jeg har været på siden marts 2020.

Start på medicin har ikke gjort at jeg kommer mere op i tid, men gjort mig mere stabil. Angst medicin helbreder ikke, men dæmper kun nogen af angstsymptomerne. Selv om jeg får medicin har jeg stadig god og dårlige dage ligesom før medicin. Det står i flere bilag (Bl.a. i PFA egen bilag K.s.37, men også rigtig mange af mine) Medicin er mod mine angst anfald. Anfaldene er blevet mindre, men ikke gået væk. Alle de øvrige beskrevne symptomer fra læge, sygehus og psykologer har jeg stadig.

Var jeg ikke var kommet på angst medicin, ville jeg ikke kunne arbejde 6 timer i uge. Som i øvrigt er langt fra PFA påstand om, at jeg skulle kunne arbejde over 18,5 time i ugen. Det er virkelig langt fra virkeligheden.

Rehabiliteringsteamet vurderer, ligesom læge, psykolog og sygehus, at min arbejdsevne er væsentlig nedsat og varig. Helbredstilstand vil blive forværret ved øgning af arbejdstid over 6 timer i ugen. Diagnose, Generaliseret angst. (Bilag 43)

PFA forsøger endnu engang at ændre i mine forsikringsbetingelser (Bilag 38), selv om jeg er sygemeldt/flexjob. Derfor mener jeg, at jeg stadig er underlagt forsikringsbetingelserne fra 2019.

Jeg har flere gange forespurgt PFA via. Deres hjemmeside (Besked service), om hvad PFA ønsker af beviser som de ikke allerede har modtaget, som bevis på at min arbejdsevne er under 50%. Disse beskeder har PFA ikke ønsket at svare på!

PFA anerkender (side 12), at min arbejdsevne var stabil og under 50% frem til 1. marts 2023 med begrundelse, at min tilstand nu er stationær. Hvordan kan noget der er stationær, ændres fra under 50% til over 50%, fordi så er det jo ikke stationær!

Ud fra alle de udtalelser, undersøgelser som er lavet på mig i gennem de sidste 4/5 år. Kan jeg ikke se, hvordan PFA kan vurdere min arbejdsevne til at være over 50% (18,5 time), fordi alle andre instanser viser at jeg er under. Og ikke bare under, men klart under. Der er ikke et sted, hvor læge, Psykolog, sygehus, jobcenter og rehabiliteringsteamet er i nærheden af, at vurdere mig til at kunne arbejde 18,5 time eller mere i uge. Så PFA er helt alene med deres påstand om, at jeg er over 50% i arbejdsevne, hvilket gør PFA vurdering meget utroværdig.

Jeg mener derfor at PFA vurdering er helt forkert og min arbejdsevner har/er under 50%, og har været det siden jeg blev sygemeldt i aug. 2019."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor. Af kommunalt journalnotat af 8/1 2020 fremgår bl.a.:

" Aftale

Mål: Målet er, at [klageren] kan genoptage sit arbejde på fuld tid.

- [klageren] arbejder fortsat 2 x 2 timer pr. uge, som udgangspunkt tirsdag og torsdag kl. 7.30-9.30.
- [klageren] deltager i coachforløb ved Sygefravær og Jobfastholdelse og starter på mindfulnessforløb samme sted den 22.1.20.

...

Nedenstående beskrivelser og vurderinger er foretaget jf. § 15 i Lov om sygedagpenge Arbejds-markedsperspektiv/Helbred: [klageren] giver udtryk for, at julen har rykket tænder ud, fordi der har været mere socialt samvær, end der plejer at være. Men hvis han skal sammenligne den seneste uge med den første uge i december, altså for en måned siden, så har han en oplevelse af, at det går lidt bedre.

[klageren] oplyser, at han anvender mindfulness øvelser i hverdagen, men at det ikke hver gang lykkes for ham, at finde den roen. Han er samtidig fortsat endog meget træt efter at have været på arbejde et par timer, 2 gange om ugen, og har svært ved at slippe tankerne omkring arbejdet.

Vi drøfter det videre forløb, hvor vi aftaler, at [klageren] har fokus på coach-samtaleforløbet og at starte på mindfulnessforløbet i januar måned. [klageren] tilkendegiver, at han ikke ser sig i stand til at øge arbejdstiden samtidig med, at han deltager i de nævnte forløb og vi aftaler derfor, at [klageren] fortsætter med, at arbejde 2x2 timer indtil vi mødes igen.

...

På baggrund af de foreliggende oplysninger vurderes [[Klageren]s] funktionsniveau grundet stress at være nedsat i en sådan grad, at [klageren] fortsat er delvist uarbejdsdygtig i samtlige jobfunktioner, som han vil kunne varetage på grundlag af sine uddannelses- og beskæftigelsesmæssige kompetencer/erfaringer, og således uarbejdsdygtig i forhold til et hvert erhverv, jf. Lov om sygedagpenge § 7, og dermed fortsat berettiget til sygedagpenge, jf. sygedagpengelovens § 7. Vejledt om rettigheder, pligter og konsekvenser herunder bestemmelser om ferie"

Af specifik helbredsattest af 7/2 2020 fremgår bl.a.:

"A. Sygehistorie og igangværende behandling

[klageren] havde en sygeperiode pga. angst og stress i 2013-2015. Han trappede dengang langsomt op i tid i løbet af et år og lavede en del ændringer på arbejdet for at hans hverdag kunne blive struktureret. I 2018 fik han nogle angstsymptomer og havde nogle stress-symptomer i efteråret 2018. Han har arbejdet på nedsat tid siden julen 2018. I løbet af efteråret 2019 får han det værre med stress-symptomer og går ned på 2 timer 2 gange ugentligt. Der overvejes opstart på medicin, men han får det langsomt bedre, og ønsker ikke medicin. Han har tidligere haft lange forløb ved psykolog, og han bruger fortsat sine noter derfra. Han går på mindfulness-kursus og har haft nogle samtaler med en coach via kommunen, og det synes han, har hjulpet ham. Han arbejder fortsat tirsdag og torsdag 2 timer. Han føler, at han er klar til at blive øget i arbejdstiden til 3 timer på arbejdsdage. Hvis han bliver forstyrret, f.eks. ved telefonopkald, så kan han få stress-symptomer, og så er han meget træt efter en arbejdsdag.

Funktionsniveau:

De 2 timer er han på arbejde, er han meget koncentreret og effektiv. Han er træt efter arbejdet, især hvis der har været noget uventet. Han følger coach-timer og mindfulness på de dage, hvor han ikke er på arbejde. Han laver aftensmad hver aften til familien. Han laver også andre huslige ting. Han går ofte en tur for at få motion. Han kan være nervøs for sociale arrangementer, men han melder ikke fra. Hvis han har snakket meget, så får han ondt i hovedet, og så går han lidt for sig selv, evt. tager han hjem lidt før tid. Hans hukommelse driller. Sommetider kan han ikke huske, hvad han har lavet i løbet af dagen. Gennem det sidste år er der huller i hukommelsen for hvad han f.eks. har lavet i ferier. Han synes ikke, hukommelsen driller på arbejdet.

C: Objektiv undersøgelse, diagnoser og prognose

Objektivt:

Neutralt stemningslejet, svarer relevant, god sygdomsindsigt.

Diagnoser:

Stress og tidligere angst.

Prognose:

Det forventes, at han kan fuldt raskmeldes indenfor det næste år med de skånehensyn, som han har lavet på arbejdspladsen.

D: Vurdering af helbredsforholdenes betydning for sagen

Det forventes, at [klageren] kan trappes langsomt op i tid i løbet af det næste år. Det forventes, at han kan fuldt raskmeldes. Han har lavet flere skånehensyn på arbejdspladsen, hvilket han fortsat har brug for. Han har nu kun kontorarbejde, og telefonen tages primært af [kollega]. Han forsøger at lave en så fast struktureret arbejdsdag som muligt."

Af arbejdsmarkedsrettens psykologisk undersøgelse den 13/1 2021 fra psykolog fremgår bl.a.:

"Sammenfattende vurdering

Somatisk funktion

[klageren] beskriver sin somatiske funktion som velfungerende og at der ikke er fysiske skavanker eller vanskeligheder. Der er i sagsakterne ikke beskrevet somatiske problematikker af afgørende betydning, hvilket er i overensstemmelse med [klageren]'s egne oplysninger. [...] Han formår at gå daglige ture på ½-1½ times varighed med en maksimal rutelængde på ca. 10 km. Der er adspurgt om søvnapnø, hvilket [klageren] afviser.

Kognitiv funktion

... [klageren] har siden 2012 oplevet overblik- og hukommelsesproblemer. Vanskelighederne opstår primært i forbindelse med pres og stress. I hverdagen bruges ofte noter. Han kan trinvist - og ofte over flere dage - gradvist skabe sig overblik ved brug af disse. Denne strategi kræver vedvarende ressourcer at anvende for ham. På baggrund af anamnese, klinisk indtryk og testning vurderes de begavelsesmæssige ressourcer at være inden for normalområdet. [klageren] findes med normale forudsætninger for sproglig formåen. Han placerer sig testmæssigt lige over normalområdet for visuel/logisk problemløsning og ses med en særlig styrke i forhold til opgaver som indebærer et konkret slutmål, som han skal arbejde sig i retning af. Hans forarbejdningshastighed (tempo) placerer sig nederst i normalområdet, hvilket betyder han har brug for længere tid til at løse opgaver. Angående arbejdshukommelse ses testmæssigt ressourcer svarende til midten af normalområdet. Dette skal ses i sammenhæng med testningens meget rolige og velstrukturerede rammer.

Samlet findes [klageren] med baggrund i letvakt stress og angst med udfordringer i forhold til opmærksomhed og koncentration.

Psykisk funktion

... I 2012 fik [klageren] angstreaktioner, som senere blev diagnosticeret som F41.0 Panikangst. Han var i flere måneder efter plaget af mange selvmordstanker, impulser og tanker om at skade familien samt sig selv - adspurgt om dette kan han afvise, at der på noget tidspunkt har været farlige situationer, eller at han skulle være i stand til at skade familien, hvorfor han ikke betragtes personfarlig. Bl.a. grundet administrative vanskeligheder ved at være selvstændig blev [klageren] først sygemeldt med angst og stress i 2013-2014. Han var i en årrække plaget af omfattende angstreaktioner omtrent hver 2. måned, hvilket efterfølgende krævede flere dage til at komme ovenpå, men disse episoder er aktuelt klinget af. [klageren] har fortsat mange angstsymptomer såsom høj puls, susen for ørerne, udtalt kuldefornemmelse, diarre, vejrtrækningsbesvær, kvalme og energiforladthed. Ofte udløses disse af arbejdsopgaver og i bredere forstand, når der har været nogen grad af uforudsigelighed. Der ses en gennemgående bekymringstendens og almen ængstelighed.

[klageren] opstartede i august 2012 i selvbetalt psykoterapeutisk behandling umiddelbart efter angstproblematikkens opståen. Indledningsvist var det 2 gange pr. uge med faldende frekvens i den samlede behandlingstid, som strakte sig over 2 år. Samlet modtog han omkring 150-200 samtaler. Han har suppleret med yderligere behandling ved psykolog 20-30 timer og hypnose med omtrent 6 sessioner. Udbyttet har været varierende, men samlet beskrives reducerede symptomer og nogen bedring.

I 2014 fik han efter vurderingssamtale i Regionspsykiatrien henvisning til Klinik for Selvmordsforebyggelse. Det blev overvejet om henvisning til Klinik for Angst og OCD på sigt ville være relevant, men der blev ikke givet egentlig anbefaling til dette. [klageren] gav dog udtryk for, at han på daværende tidspunkt var i bedring og fortsatte i stedet behandlingen ved privatpraktiserende psykolog.

[klageren] har svært ved at deltage i aktiviteter og at finde energi til at komme ud af huset i længere tid ad gangen. Han udtrættes let og særligt når arbejdet har været uforudsigeligt eller han er i sociale sammenhænge. Han udholder oftest maksimalt 3 timers aktivitet i træk og er udkørt efter dette. Visse dage kan 15 min. i køkkenhaven være nok til at hans energi er brugt op.

Samarbejdet med kompagnon gennem flere år har været medvirkende til mange konflikter og at vedligeholde et højt niveau af irritabilitet samt vrede/raseri.

[klageren]'s søvnniveau og -kvalitet ligger temmelig lavt og han får aktuelt blot 4-5 timers søvn pr. døgn. Han har en del mareridt og oplever velkendte skræmmende elementer/tankerift. selvskadende adfærd. Intensiteten stiger særligt i perioder, hvor han oplever pres og at være stresset heraf.

Personlighedsmæssig funktion

[klageren] kan beskrives som en grundlæggende betydelig pligtopfyldende, samvittighedsfuld og præstationsorienteret mand.

[klageren] ses med en antageligvis livslang tendens til let at blive stresset. Dette medfører at særligt angst og irritabilitet er fremtrædende. Selv ved mindre belastninger kan han hurtigt blive udmattet. Hans overskud til social kontakt er temmelig begrænset og der er ofte behov for at trække sig fra sociale situationer såvel som søge ro derhjemme.

[klageren] kan endvidere beskrives som en mand der i høj grad ønsker at tage styring og handle selvstændigt. Et arbejdsliv som selvstændig gennem flere år har også cementeret denne tilgang. [klageren] er fortsat meget engageret i sine [virksomheders] drift og har ideer til videreudvikling, men kan også erkende at der ikke er mulighed for at fortsætte på samme måde fremadrettet.

Tilgangen til opgaver understreger [klageren]'s styrke ved løsning af praktiske og konkrete opgaver. Han ses at foretrække en jordnær tilgang frem for abstrakte overvejelser.

[klageren] er opmærksom på, hvad der forventes af ham og søger at honorere indgåede aftaler. Til tider kan dette også ske på bekostning af hans eget helbred og presse ham ud over hans egentlige formåen. [klageren] har tidligere i høj grad formået at få ført sine drømme ud i livet, hvilket kan være en risikofaktor ift. at blive optaget af nye opgaver og præstere over evne.

Konklusion og anbefalinger

Samlet ses ud fra undersøgelsen en mand med en tryk og god opvækst, der dog blev præget i retning af at lukke af for sit eget følelsesliv og således også at overhøre kroppens faresignaler ift. bl.a. stress/angst.

Gennem en årrække arbejdede han med stor succes meget dedikeret for at opnå succes indenfor sin branche, men har overhørt faresignaler særligt ift. psykisk overbelastning. Dette resulterede i en angstproblematik af meget omfattende karakter og tidligere med diagnosen panikangst.

Kognitivt findes han overordnet med normale ressourcer, men er udfordret hukommelsesmæssigt hovedsageligt grundet sin angstproblematik. Som nævnt findes [klageren] med baggrund i letvakt stress og angst med udfordringer i forhold til koncentration, indlæring og hukommelse samt overblik.

Der er ikke tale om personlighedspatologi, men den personligheds-mæssige funktion ses at have betydning ift. risiko for overbelastning fremadrettet, da [klageren] altid har været vant til at arbejde selvstændigt, træffe egne beslutninger og lægge megen energi i at gennemføre disse. Ligeledes ses [klageren] at ærgre sig over sine begrænsede ressourcer og kan være nedtrykt til tider, men der er ikke tale om depression aktuelt.

På baggrund af brud med kompagnon vurderes aktuelt at være frigivet lidt flere psykiske ressourcer. Dog ses [klageren] med et langvarigt forløb med høj belastning og flerårig angstproblematik, hvorfor det må forventes at [klageren] vil fungere med en psykisk sårbarhed fremover.

Diagnoser

Klinisk Funktion vurderer, at [klageren]'s tilstand bedst forstås diagnosemæssigt som F41.1 Generaliseret angst. Dette særligt med baggrund i gennemgående bekymringstendens og almen ængstelighed. Desuden gives også diagnosen z73.1 accentuerede personlighedstræk (ambition, resultatorientering, konkurrencepræget).

Der ses ikke tegn på depression eller nogen former for dybere psykopatologi herunder ej heller personlighedspatologi. Trods de mange angstsymptomer og ledsagende begrænsninger opretholder [klageren] fortsat et vist aktivitetsniveau, motionerer dagligt og har en overvejende stabil familiesituation. Det aktuelle søvnomfang og - kvalitet er dog påvirket, hvilket vurderes at medvirke til forværring af tilstanden.

Med baggrund i den langvarige og omfattende angstproblematik samt den personligheds-mæssige sårbarhed vurderes [klageren] med en varigt nedsat funktionsevne. Aktuelt er der tale om en betydeligt nedsat funktionsevne, men denne vurderes at kunne bedres - i et mindre omfang - via følgende indsatser:

- Støtte til at kunne fungere som selvstændig uden kompagnon i egen virksomhed.
- [klageren] har tidligere profiteret af psykoterapeutiske samtaler og det skønnes sandsynligt, at et forløb med fokus på forståelse af angst vil kunne give en mindre livskvalitetsforbedring af tilstanden. Det anbefales at finde en erfaren behandler i privat regi. Eks. psykolog som kan understøtte en både kropslig forandring såvel som kognitiv integration af angstforståelsen mhp. øget følelses-mæssig kapacitet. Han vil formentlig kunne få en henvisning via egen læge.
- Medicin mod angst er tidligere prøvet og [klageren] havde bivirkninger heraf, hvorfor det ikke anbefales aktuelt. Ved evt. forværring af tilstanden kan det dog genovervejes.
- Støtte til at etablere rutiner omkring søvn. Dette kan ske via det anbefalede psykologforløb.
- [klageren] går til årlige sundhedstjek ved egen læge, motionerer dagligt og der tilsigtes at spise sundt, hvilket dog er med visse udfordringer. Klinisk funktion anbefaler at disse tiltag fortsættes.

- Det skønnes hensigtsmæssigt at [klageren] fortsætter i egen virksomhed grundet den mangeårige personlige arbejdsindsats med at etablere sig som selvstændig, om end det må afklares om dette er en reel mulighed. Der ses også sideløbende risiko for, at [klageren] kan overinvestere sig selv med mulig overbelastning til følge ved at fortsætte i egen virksomhed.
- Såfremt det findes urealistisk at drive virksomhed fremadrettet må forventes behov for støtte til den store omstilling og usikkerhed en evt. omskoling vil medføre.

Det er vurderingen at ovennævnte anbefalinger i nogen grad vil kunne bedre funktionsevnen. Det nærmere omfang må vise sig i praksis.

Skånehensyn (varige):

- Nedsat tid
- Opgaver der er overskuelige
- Løsning af en eller ganske få opgaver ad gangen
- Opgaver af kort tids varighed
- Rolige omgivelser/begrænsning af støjgener
- Støtte til at håndtere samarbejde og praktisk planlægning samt forebygge evt. konflikter"

Af kommunalt journalnotat af 25/10 2021 fremgår bl.a.:

"Eget arbejdsmarkedsperspektiv:

Rehabiliteringsplanens forberedende del opdateres. [klageren] fortæller, at de 6 timer, 3 tirsdag og 3 torsdag indimellem kan være en kamp at komme igennem og andre gange går det ok. [klageren] fortæller, at på de dage, oftest om torsdagen (sidst på ugen), hvor det er slemt, er det som om det hele lukker ned og angsten kommer og så vil han gerne bare væk. Han fortæller, at han nogle dage

er nødt til at gå før tid, og andre kan han klare det. [klageren] fortæller, at der ikke er så mange bekymringer siden han ikke længere har kompagnonen og generelt er det nogle dygtige medarbejdere og en ny [kollega], der tager mere ansvar, hvilket naturligvis betyder meget for [klageren] for at han kan få det til at fungere. Adspurgt fortæller [klageren], at han ikke har følelsen af, at han har fået mere arbejde, næsten tværtimod, fordi der er mindre at bekymre sig om, end da de var to. [klageren] fortæller, at han er i et godt forløb ved Psykologen. Pt. arbejder de blandt andet på at [klageren] bliver bedre til at mærke signaler. [klageren] fortæller, at han hviler når han kommer fra arbejde, han prøver på ikke at sove. Han tilføjer, at nattesøvnen indimellem er meget påvirket, hvor

han vågner med mareridt, men andre sover han hele natten."

Af psykologs besvarelse af PSYK 135 den 15/12 2021 fremgår bl.a.:

"Besvarelsen indeholder en beskrivelse/vurdering af flg. Punkter:

- 1) Beskrivelse af [klageren]' diagnose/årsag til uarbejdsdygtigheden og påvirkning af funktionsniveau.
- 2) Beskrivelse af behandlingsmuligheder, nuværende og evt påtænkte.
- 3) Beskrivelse af skånehensyn samt om disse vurderes midlertidige eller varige.
- 4) Prognose for tilbagevenden til arbejdsmarkedet, fuld selvforsørgelse.
- 5) Evt andet relevant.

Ad 1.: Årsagen til [[Klageren]s] uarbejdsdygtighed har rod i meget langvarig overbelastning og kontinuerligt pres i forbindelse med [[Klageren]s] arbejdsliv. Dette har påvirket [[Klageren]s] nuværende funktionsniveau i ret svær grad. [[Klageren]s] nuværende funktionsniveau er stadig meget lavt og er ekstremt følsomt overfor oplevet pres, såvel kognitivt/mentalt som følelsesmæssigt. Ved for stort oplevet pres reagerer [[Klageren]s] system oftest med følelse af total udmattethed, der starter med en følelse af hovedpine der ender ud i en oplevelse af at hjernen 'nedsmelter' og/eller belastningsudløst uro og angstsymptomer.

Ad 2.: Nuværende behandlingsforløb hos undertegnede opstartede d 21/6 2021. [klageren] har modtaget 9 behandlinger i alt indtil nu. I behandlingerne har især været anvendt 3. generations-kognitiv terapi, som bl.a. har bestået af arbejdet med bevidsthed om og accept af: Behovet for balancen ml aktivitet og ro/hvile, behovet for at være i nuet/mindfulness, bevidsthed om hvordan [klageren] håndterer/balancerer det store 'iværksætter-drive' der gerne vil forretningsudvikle, med behovet for ro/hvile/langsomhed. Bevidsthed om de automatiske tanker, i modsætning til at være i nuet, bevidsthed om jordforbundethed/ro/langsomhed/hvile som helende og balancerende ved belastning og i øvrigt som forebyggende og opbyggende fremadrettet, hvilket [klageren] har mod på at fortsætte med at give plads til i form af det vi har arbejdet med i behandlingen her. Det vil være af meget stor vigtighed fremadrettet at [klageren] ikke oplever pres i forb. med sit arbejdsliv, og at der er forudsigelighed og ro omkring rammer og mængde.

Ad 3.: [klageren] arbejder pt 2 gange ugentlig (tirsdag og torsdag) fra kl 8-11, som ansat i egen virksomhed. Dette sætter [klageren] stor pris på og det er forbundet med stor følelse af meningsfuldhed for ham. [klageren] gjort dette siden 2019. Da han startede med det i 2019, pressede han sig til det nuværende funktionsniveau/timetotal, hvilket resulterede i meget høj grad af udmattelse som en konstant tilstand også når [klageren] ikke var på arbejde. [klageren] oplever at hans funktionsniveau langsomt er blevet en smule højere, således at han nu oplever at kunne mestre at arb. 2 x 3 timer ugentligt på en måde, hvor [klageren] er i stand til at være på arb. uden at opleve sig udmattet og med begrænset grad af angstsymptomer- dog med behov for at sove/hvile nogle timer efterfølgende, - af og til resten af dagen.

Der er dog stadig kun overskud til meget begrænset aktivitet og deltagelse i det almindelige daglige familieliv ved siden af arbejdet og til at tåle alm belastninger i forb. med familielivet. Både i forb. med familielivet og arb.livet oplever [klageren] meget stor følsomhed/belastning/angst i forb. med udefrakommende 'forstyrrelser', som f.eks. telefonopkald, mail el lign. Som noget nyt begynder der at komme glimt af at glæde sig til at køre ind for at komme på arbejde, hvilket indikerer en ganske svag bedring. Som det ser ud nu, vurderes det derfor at [klageren] vil have brug for varige skånehensyn. Der vil formentlig være en meget langsom progression, men på et niveau, hvor det blot bevirker at [[Klageren]s] nuværende antal arb. timer opleves mere tåleligt og at hans nuværende funktionsniveau i familien og evne til at tåle at være deltagende her, vil bevæge sig henimod et mere tilfredsstillende niveau. Der er derfor ikke udsigt til at [klageren] kommer til at kunne arbejde flere timer, som det ser ud nu, men at der formentlig vil være en langsom bevægelse henimod at mestre det nuværende niveau bedre og mere tåleligt. Som nævnt under ad 2., vil det være af meget stor vigtighed at [klageren] ikke oplever pres og uro omkring sit arbejdsliv. Herfra anbefaler jeg at [klageren] fremadrettet får mulighed for 'flexjob i egen virksomhed', da det er det der giver ham den største glæde og ro, fortsat at kunne være i den vante og kendte ramme, som han holder af. Uro, pres og uforudsigelighed og evt. langsom sagsbehandling omkring dette, vil [klageren] have meget svær ved at tåle uden at få tilbagefald. Ro, mulighed for at

være i kendte rammer og afklaring, vil derfor være af stor betydning for [klageren] befindende/prognose fremadrettet.

Ad 4.: Beskrevet under ad. 2 og 3. [klageren] kommer ikke til at vende tilbage til arbejdsmarkedet på normale vilkår/fuld selvforsørgelse, som det ser ud nu. Det vil være vigtigt at [klageren] ikke presses og at processen omkring afklaring af hans arb.liv er nænsom, hurtig og uden for meget uforudsigelighed, da [klageren] er ekstrem følsom overfor oplevelser af uro, pres og uforudsigelighed, og derfor nemt vil kunne få tilbagefald.

Ad 5.: Intet andet end det ovenfor beskrevne."

Af lægeattest af 16/2 2022 fremgår bl.a.:

"2.2 Relevante helbredsforhold

Hans funktionsniveau har været stabilt siden sommeren 2019. Han har dog lært en del af det sidste psykologforløb. Han har lært at mærke, når han er træt og reagerer tidligere, så han ikke kører sig selv så træt, og har brug for lang tid på at komme til kræfter igen. Han har derved fået en bedre arbejdsdag, og kan begynde at glæde sig til at komme på arbejde. Han arbejder 3 timer tirsdag og torsdag. Han tager sig af noget af bogholderiet og har også nogle spørgsmål fra sine ansatte. Når han kommer hjem fra arbejde, tager han et middagshvil på ca. 2 timer. På hans fridag får han gået sig en tur, og han får hjulpet med noget husligt og laver aftensmad. Han tager sig også et middagshvil på fridage.

2.3 Særlige hensyn

Der er brug for nedsat arbejdstid. Hvis han arbejder mere end de 2 x 3 timer pr uge får han stress-symptomer. Han har en fast struktur på sit arbejde. Han tager sig af bogholderiet og har ansatte på [arbejdspladsen] der klarer det. Han har bygget et kontor væk fra [arbejdspladsen], så han ikke bliver generet af uro og støj. Hvis han kan mærke træthedssymptomer, så har han mulighed for at tage hjem tidligere. Hans arbejdssevne har været stabil siden sommeren 2019."

Af lægeattest af 19/9 2022 fremgår bl.a.:

"2.2 Relevante helbredsforhold

Der henvises til tidligere specifik helbredsattest fra 7/2 2020 og attest til rehabiliteringsteam fra 16/2 2022. Han fik i 16/3 2022 at vide, at han ikke kunne få fleksjob i egen virksomhed. Han fik 2 muligheder enten at raskmelde sig eller afstå virksomheden og søge praktik et andet sted. Han føler sig i en klemme for begge dele kan han ikke se er realistisk. Han kan ikke klare sig økonomisk som raskmeldt, og at afhænde virksomheden vil tage over et år pga de kontrakter han har med leverandører og medarbejdere og det vil være et meget stort tab for ham. Siden da har han fået det dårligere psykisk. Jo mere han tænker på det, jo dårligere får han det. Siden juni er han begyndt at få angstanfald, hvilket han ikke har haft siden 2018. Han kan vågne om natten med angstanfald, og han må så stå op, og det tager ham 2-3 timer at falde til ro igen. Når han skal på arbejde, har han ofte hjertebanken, når han skal afsted. Det plejer så at falde til ro i løbet af den første time. Efter ca. 2 timer har han svært ved at koncentrere sig og går ofte hjem efter 2- 2,5 ti-

mes arbejde. Pga. forværring af angsten er han i dag ordineret angst medicin pregabalin, som han ikke tidligere har prøvet. Han starter op på pregabalin 75 mg x 2 dgl. Han har fået tid til kontrol om 3 uger, hvor det kan forventes at han skal øges i medicinen. Det forventes at det kan være med til at stabilisere hans psykiske situation indtil der kommer en afklaring. Det forventes at han om ca. 3 måneder vil være stabil til at arbejde 6 timer ugentligt igen.

2.3 Særlige hensyn

De er uændrede fra tidligere. Han har brug for nedsat arbejdstid. Der er brug for struktur på arbejdet og der må ikke være støj eller uro.

2.4 Lægens kommentarer til patientens opfattelse af eget helbred

Han er plaget af angst, som giver ham træthed. Derudover så har han et godt helbred, han er dog bekymret for sin vægt."

Af kommunalt virksomhedsbesøg den 23/3 2023 fremgår bl.a.:

"Jeg går ind [på arbejdspladsen], hvor der arbejder en [...]. Han viser mig hen til [klageren]'s kontor. [klageren] kommer ud og hilser. Kontoret er en container, der er sat på [arbejdspladsen]. Der er skørter på som på en campingvogn og der er en el radiator, så [klageren] kan holde varmen. Et hyggeligt lille kontor med et skrivebord stol, reoler og en sovesofa. Jeg spørger [klageren], om han bruger sofaen til hvil, og det gør han, han har netop ligget der og hvilt, inden jeg kom.

[klageren] arbejder i selskabet 2 x 3 timer pr uge. Han er på [arbejdspladsen] tirsdag og torsdag 8.00-11.00 Den dag/torsdag, jeg kommer, har han først været på [arbejdssted 1] og tale med [ansat]. Der er en ansat, der har været på stedet i mange år, så der meget sjældent problemer eller andet, [klageren] skal tale med ham om, men [klageren] kigger ind forbi, inden han kører videre. Han kalder det personalepleje, samtidig med, at han tæller op, afstemmer kassebog og tager dankort betalinger med til kontoret på [...]. Det tager højst en halv time, fortæller [klageren], så derfor når han [arbejdssted 2] kl. 8.45 senest.

Når [klageren] ankommer på [arbejdspladsen], går han på kontoret og starter pc én og evt. for varmen. Så går han en runde på [...] og snakker med [ansatte] om evt. udfordringer, som [klageren] kan hjælpe med at løse [...]. Den dag, jeg kommer, må [klageren] have lagt sig meget hurtigt, når han har nået at hvile sig, inden jeg kom kl. 9.30.

9.30 plejer [klageren] at holde pause sammen med medarbejderne, og mellem 9.45 og 11.00 laver han sine daglige opgaver.

...

Alt i alt har [klageren] mange opgaver, der er meget at holde styr på, men alt sammen lederopgaver. Han er den, der ved det meste på [arbejdspladsen], han har bare meget få timer til dette. Hvis jeg kigger på [[Klageren]s] eget tidsskema, så er der kun lidt under 4 timer pr uge til at udføre disse administrative og udadvendte opgaver, hvilket virker som lidt, når man ser på opgaverne.

Kort efter mit besøg ser jeg i [...] Folkeblad, at [klageren] og [virksomheden] overtager [anden arbejdsplads] og dermed [opgaver]. [...] Folkeblad har været ude og lave et interview med [...] og [klageren], de giver hinanden hånd på billedet og der er indbudt til reception den 31.03.2023 kl. 13 – 15.

[klageren] nævner i artiklen, at der skal ansættes en mand mere på [arbejdspladsen].

Dvs. [klageren] har altså fundet tid i de fire ugentlige timer til også at lave overtagelsesaftale med [arbejdsplads], til at tale med avisen og til at deltage i en reception.

Kort efter ser jeg mange reklamer for [[Klageren]s virksomhed], især hvis jeg læser nyhederne på nettet. Her dukker ofte reklame op for[[Klageren]s virksomhed] og deres ydelser.

[klageren] beskriver jo også, at det er ham der står for PR/Reklame i selskabet.

Min vurdering er, at [klageren] har mange kerneopgaver i selskabet, og at det nok tager noget mere tid end de knap 4 timer, han selv siger, der bruges på opgaverne.

Hvis ikke disse opgaver tager længere tid, vil det være unødvendigt at [klageren] går op i tid. Jeg tænker, at [klageren] har det som mange andre selvstændige, de har svært ved at skelne deres interesselimer fra de basisarbejdstimer, de mener at have. Det er også arbejde at tale med revisor, bank og i [[Klageren]s] tilfælde det at planlægge og aftale betingelserne omkring en overtageelse af [anden virksomhed], at tale med en journalist, at bestille annoncering, at deltage i en reception. Hvis der skal findes og ansættes en ny [...], er det også tidskrævende, og det er netop en af [klageren] opgaver. [...]. Alt sammen arbejde."

Af lægeattest af 4/4 2023 fremgår bl.a.:

"2.2 Relevante helbredsforhold

[klageren] har lidt af angst siden 2013. Der henvises til tidligere specifikke helbredsattest og attester til Rehabiliteringsteam. Han er opstartet på tabl. Pregabalin i september 2022. Han kan mærke, at det dæmper angstanfaldene, så han hurtigt kan få ro på igen. Når han bliver træt efter for mange stimuli, det kan være på arbejde eller til fester m.m., så får han hjertebanken, svedeture og utilpashed. Men nu kan han presse det, så det ikke udvikler sig til angstanfald. Han har urolig nattesøvn efter en hård dag, det sker ca. en gang om ugen. Han kan fortsat få panikangst, hvis han føler sig lukket inde. Det kan være i kirken eller til koncerter, hvor han altid sørger for at sidde yderst. Han arbejder nu igen 3 timer to gange om ugen i egen virksomhed. Han tager med til sociale arrangementer, selvom det kan være hårdt for ham på grund af, at han ved, at hvis han melder fra bliver det endnu sværere næste gang. Han blev øget i tabl. Pregabalin til 150 mg x 2 i januar 2023 pga. han synes, at effekten var aftagende. Han synes nu, at effekten er god og stabil. Det vurderes, at han er velbehandlet medicinsk.

2.3 Særlige hensyn

Han har brug for nedsat tid og ro omkring sig, når han er på arbejde. Det er blevet opfyldt på arbejdspladsen.

2.4 Lægens kommentarer til patientens opfattelse af eget helbred

Han synes, at han fysiske helbred er godt. Han er ked af, at hans vægt er øget og han vil gerne i gang med mere motion, men det har han ikke kræfter til aktuelt. Han har lært at leve med hans psykiske udfordringer."

Af rehabiliteringsteamets indstilling til jobafklaringsforløb den 22/6 2023 fremgår bl.a.:

"Præsentation af borger:

[klageren] er [...] og sygemeldt den 26-08-2019 grundet stress... [klageren] har støtte i sit netværk. [klageren] er uddannet [...]. Han har siden 2010 været ansat som lønmodtager i [virksomhed], som han ejer. [klageren] har under forløbet afhændet en del af sin virksomhed samt ændret sine arbejdsopgaver, således at han udelukkende udfører administrativt arbejde og derudover har personaleansvaret.

Referat af mødet:

[klageren] oplyser på mødet, at han hviler minimum 2 timer efter arbejde. Behovet er blevet større. Usikkerheden ift. fremtiden fylder meget. [klageren] fortæller, at han håber at når dette forløb afsluttes, kan det give lidt energi og overskud. Han har behov for afklaring. [klageren] giver udtryk for at han håber at han med tiden kan få det lidt bedre. [klageren] fortæller, at han forventet at det var på dette møde at der blev taget endelig stilling til godkendelse af tilskuddet. Lægeligt vurderes på mødet, at helbredsforholdene er fyldestgørende undersøgt og behandlet og at der er varige skånehensyn, der begrænser funktionsevnen."

Af sagsresume af 3/7 2023 til tværfaglig vurdering på rehabiliteringsmøde fremgår bl.a.:

"Indsatser:

[klageren] har arbejdet delvist siden sygemeldingstidspunktet. [klageren] arbejder delvist tirsdag og torsdag 8.00 - 11.00. Han har forsøgt at øge arbejdstiden til 8 timer ugentligt i 2021, men han kunne mærke at sin tilstand forværredes og han nedsatte derfor igen arbejdstiden til nuværende timetal.

[klageren] har deltaget i Mindfulness samt coachsamtaler.

Konsulent, [...] har været på virksomhedsbesøg den 23-03-2023. Rapport er vedlagt, samt rapport med [[Klageren]s] kommentarer hertil.

Helbredsmæssige forhold:

[klageren] er sygemeldt grundet stress og angst. Han har været sygemeldt af samme årsag tilbage i 2013 og frem til 2015. [klageren] er i medicinsk behandling og han har deltaget i et længerevarende psykologforløb. Egen læge beskriver at [klageren] har været påvirket af angst siden 2013. I september 2022 opstartede egen læge [klageren] i medicinsk behandling og dosis er øget i januar 2023 grundet effekten var aftagende. [klageren] kan ifølge lægens vurdering mærke, 'at det dæmper angstanfaldene, så han hurtigt kan få ro på igen'. Det beskrives, at når han bliver træt efter for mange stimuli, det kan være på arbejde eller til fester m.m., så får han hjertebanken, svedture og utilpashed. Men nu kan han presse det, så det ikke udvikler sig til angstanfald. Han har urolig nattesøvn efter en hård dag, det sker ca. en gang om ugen. Han kan fortsat få panikangst, hvis han føler sig lukket inde. Det kan være i kirken eller til koncerter, hvor han altid sørger for at sidde yderst.' Det beskrives videre, at [klageren] deltager i sociale arrangementer, selvom det kan være hårdt for ham på grund af, at han ved, at hvis han melder fra bliver det endnu sværere næste gang. Lægen vurderer, at [klageren] er velbehandlet medicinsk. Han har brug for nedsat tid og ro omkring sig, når han er på arbejde, hvilket er blevet opfyldt på arbejdspladsen. Der er modtaget en Arbejdsmarkedsrettet psykologisk undersøgelse af den 13-01-2021. Det vurderes, at der er behov for varige skånehensyn i form af nedsat arbejdstid, opgaver der er overskuelige, løsning af

en eller ganske få opgaver ad gangen, opgaver af kort tids varighed, rolige omgivelser/begrænsning af støjgener og støtte til at håndtere samarbejde og praktisk planlægning samt forebygge evt. konflikter. Der er modtaget psykologvurdering af den 15-12-2021 samt Lægeattest til Rehabiliteringsteam af den 16-02-2020. Det vurderes, at der er tale om langvarig overbelastning. Det vurderes, at der er behov for varige skånehensyn.

Fleksjob

Beskriv skånehensyn, evt. personlig assistance og hjælpemidler:

- Nedsat arbejdstid
- Ro omkring sig, når han er på arbejde
- Opgaver der er overskuelige
- Løsning af en eller ganske få opgaver ad gangen,
- Opgaver af kort tids varighed
- Rolige omgivelser/begrænsning af støjgener'

Timetal: 6 timers fremmøde"

Af rehabiliteringsteamets indstilling til tilskud til selvstændige erhvervsdrivende med nedsat arbejdsevne den 4/10 2023 fremgår bl.a.:

"Der indstilles til Tilskud til selvstændig erhvervsdrivende med nedsat arbejdsevne jf. Lov om Aktiv beskæftigelsesindsats § 126 med virkning fra den 15-10-2023.

Der er i indstillingen om tilskud til selvstændig erhvervsdrivende med nedsat arbejdsevne lagt vægt

på de helbredsmæssige oplysninger sammenholdt med resultatet af virksomhedsrettet indsats, og borgers ønske om fortsat tilknytning til arbejdsmarkedet.

...

Det fremgår af sagens oplysninger at [klageren] siden 2010 har drevet selvstændig virksomhed, hvor han er ansat som lønmodtager i [...]. [klageren] har i sygeforløbet afhændet en del af virksomheden og ændret sine arbejdsopgaver.

[klageren] er sygemeldt den 26-08-2019 pga. stress og angst.

[klageren] er den 01-03-2022 overgået til jobafklaring og er aktuelt i 2. jobafklaringsforløb. Der henvises til de tidligere indstillinger i forbindelse med dette.

Det fremgår at der i sagsforløbet har været flere drøftelser omkring [klageren] selvstændige virksomhed og hvorvidt betingelserne for tilskud til selvstændig erhvervsdrivende med nedsat arbejdsevne er opfyldt. [klageren] sag er drøftet med kommunes helhedsorienterede konsulent ligesom der er afholdt fælles møde bl.a. med deltagelse af [klageren] og hans advokat.

Der er nu taget stilling til at [klageren] opfylder de formelle betingelser for at kunne modtage tilskud til selvstændig erhvervsdrivende med nedsat arbejdsevne. Herunder at virksomheden er drevet som hovedbeskæftigelse minimum 30 timer ugentligt ligesom [klageren] udnytter sin arbejdsevne fuldt ud i virksomheden.

[klageren] har i sygemeldingen genoptaget sit arbejde delvist med mere administrative arbejdsopgaver. Han har i forløbet forsøgt at øge arbejdstiden, men ved øgning udover 6 timer ugentligt opstår der forværring i helbredstilstanden.

Det vurderes samlet at [klageren] arbejdsevne er afprøvet under den delvise raskmelding og at [klageren] har en varig og væsentlig nedsat arbejdsevne i forhold til arbejdet i sin selvstændige virksomhed.

Det vurderes at [klageren] anvender sin arbejdsevne fuldt ud i sin selvstændige virksomhed.

Det vurderes, at arbejdspladsindretning eller hjælpemidler, § 56-aftale eller personlig assistance ikke kan kompensere for de helbredsmæssige forholds indvirkning på arbejdsevnen.

Der ligger overordnet vægt på:

- At [klageren] først gang var sygemeldt i december 2013 – oktober 2015 grundet stress og angst efter flere års overbelastning arbejdsmæssigt. [klageren] var dengang i medicinsk behandling og i langvarigt forløb ved psykolog ligesom han i kommunalt regi deltog i psykoedukation og coachsamtaler.
- At [klageren] på ny er sygemeldt siden august 2019 grundet stress og angst. Han er fra september 2022 opstartet i medicinsk behandling og i juni 2021 psykologforløb.
- At [klageren] er undersøgt ved arbejdsmarkedets rettet psykologisk undersøgelse ved [...] i januar 2021. I denne fremgår det bl.a. at [klageren] vurderes med Generaliseret angst og Accentuerede personlighedstræk i forhold til ambition, resultatorientering og konkurrencepræget. Psykologen vurderer at [klageren] antageligvis har en livslang tendens til let at blive stresset. Det vurderes at [klageren] har en fortsat risiko for overbelastning arbejdsmæssigt og har en varigt nedsat funktionsevne.
- At [klageren], fra psykologen hvor [klageren] senest har deltaget i behandlingsforløb fra december 2021 vurderes ikke at kunne opnå flere arbejdstimer end de daværende 2 dage á 3 timer, som også er det timetal [klageren] aktuelt arbejder.
- At [klageren] har varige skånehensyn i forbindelse med arbejdet i sin selvstændige virksomhed; Nedsat arbejdstid - Ro omkring sig, når han er på arbejde - Opgaver der er overskuelige - Løsning af en eller ganske få opgaver ad gangen, - Opgaver af kort tids varighed - Rolige omgivelser / begrænsning af støjgener.
- At [klageren] opfylder de formelle betingelser for at kunne opnå tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende med nedsat arbejdsevne; [klageren] har i mere end 12 måneder indenfor de seneste 24 måneder drevet sin selvstændige virksomhed i væsentligt omfang. Der ses i forløbet bort fra periode med sygedagpenge. [klageren] udnytter sin arbejdsevne fuldt ud i virksomheden.

[klageren] har en varig og væsentlig nedsat arbejdsevne i forhold til arbejdet i den selvstændige virksomhed.

Beregning af et eventuelt tilskud foretages efterfølgende på baggrund af bl.a. årsindtægt i virksomheden.

Helbred:

[klageren] er kendt med generaliseret angst. Der er tidligere lignende episoder med sygemelding grundet angst og stress. Han er set af psykolog. Han er i relevant medicinsk behandling. Der er i

2021 foretaget arbejdsmarkedsrettet psykologisk undersøgelse visende generaliseret angst og accentuerede personlighedstræk. [klageren] blev her vurderet med en væsentlig nedsat funktionsevne. Der er ikke behandlinger der kan øge funktionsevnen.

Funktionsevnen vurderes varigt og væsentligt nedsat i forhold til den selvstændige virksomhed, grundet:

- Generaliseret angst

Tilstanden er stationær. Der kan ikke peges på yderligere behandlingsmuligheder af helbredende karakter. Forudsætning for tilknytning til arbejdsmarkedet i selvstændig virksomhed er nedsat tid og imødekommelse af de varige skånehensyn."

Det fremgår af forsikringsbetingelserne:

"7. Særlige pensionsvilkår for PFA Erhvervsevne

7.1. Løbende udbetaling af erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring

PFA Pension udbetaler løbende erhvervsevneforsikring og yder indbetalingssikring, hvis den forsikrede uafbrudt i mindst 3 måneder (karensperioden) har nedsat erhvervsevne i dækningsberettiget grad som følge af sygdom eller ulykkestilfælde.

7.1.1. Definition af erhvervsevnenedsættelsen

7.1.1.1. Nedsættelse i dækningsberettiget grad

7.1.1.1.1. Generelt om nedsættelse

Erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis PFA Pension vurderer, at den forsikredes evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering (herefter betegnet 'Helbredsmæssig erhvervsevne') er nedsat med mindst 50 procent, og at den forsikredes indtjening (herefter også betegnet 'Økonomisk erhvervsevne') er nedsat med mindst 10 procent.

7.1.1.1.2. Den Helbredsmæssige erhvervsevne

Den Helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mindst 50 procent, når den forsikrede - efter PFA Pensions skøn - ikke længere er i stand til at arbejde mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Den Helbredsmæssige erhvervsevne vurderes i forhold til ethvert erhverv. Indtil den Helbredsmæssige erhvervsevne er stationær, kan PFA Pension dog vurdere den i forhold til det erhverv, som den forsikrede hidtil har arbejdet inden for.

7.1.1.1.3. Den Økonomiske erhvervsevne

Nedgangen i den Økonomiske erhvervsevne (indtjeningsnedsættelsen) beregnes som forskellen mellem den forsikredes hidtidige dækningsgivende løn ekskl. obligatoriske pensionsbidrag og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag, og den forsikredes resterende Økonomiske erhvervsevne. Ved den resterende Økonomiske erhvervsevne forstås den forsikredes faktiske indtjening på anmeldelsestidspunktet, inklusive eventuelle sociale og andre offentlige indtægtskompenserende ydelser og tilskud, samt udbetalinger fra andre forsikringer som følge af eksempelvis arbejdsskade eller nedsat erhvervsevne, men ekskl. eventuelle obligatoriske pensionsbidrag, og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag.

Er den forsikrede selvstændig erhvervsdrivende beregnes nedgangen i den økonomiske erhvervsevne (indtjeningsnedsættelsen) dog med udgangspunkt i den hidtidige samlede indtjening (den hidtidige dækningsgivende løn samt over- og underskud i virksomheden) ekskl. obligatoriske pensionsbidrag og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag. Ved den selvstændige erhvervsdrivendes hidtidige samlede indtjening forstås den gennemsnitlige årlige indtjening de sidste tre år før den Helbredsmæssige erhvervsevnenedsættelse, da indtjeningen for selvstændige erhvervsdrivende kan variere meget. PFA Pension har dog ret til at opgøre den hidtidige samlede indtjening med udgangspunkt i en kortere periode. Hvis forsikrede er en nystartet selvstændig erhvervsdrivende, kan PFA Pension ved opgørelse af den hidtidige samlede indtjening inddrage en eventuel tidligere indtjening som lønmodtager.

...

7.1.1.5. Modregning i offentlige indtægtskompenserende ydelser og forhøjet udbetaling

Hvis forsikrede er eller kunne være berettiget til en social eller anden offentlig indtægtskompenserende ydelse eller tilskud gælder følgende: Hvis det offentlige har mulighed for at foretage modregning af udbetaling af løbende erhvervsevneforsikring, er der ikke ret til udbetaling af løbende erhvervsevneforsikring, som kan reducere de offentlige indtægtskompenserende ydelser. PFA Pension foretager imidlertid en forhøjet udbetaling af løbende erhvervsevneforsikring, således at udbetalingen i alt udgør 80 procent af hidtidig dækningsgivende løn, hvis betingelserne for udbetaling af løbende erhvervsevneforsikring i øvrigt er opfyldt, og disse tre forudsætninger ligeledes er opfyldt:

- Forsikrede er berettiget til at modtage offentlig ressourceforløbsydelse og
- Det offentlige har mulighed for fuldt ud at modregne udbetalinger af løbende erhvervsevneforsikring i ressourceforløbsydelsen og
- Udbetalingen af den forhøjede løbende erhvervsevneforsikring vil overstige ressourceforløbsydelsen.

De øvrige vilkår, der fremgår af hovedafsnittet 'Særlige pensionsvilkår for PFA Erhvervsevne', gælder for den forhøjede udbetaling, medmindre de er fraveget ovenfor."

Nævnet udtaler:

Klageren – som er født i 1970'erne og siden 2010 har drevet selvstændig virksomhed – blev den 26/8 2019 delvist sygemeldt med stress og angst. Klageren arbejdede herefter mellem 4-8 timer om ugen. Klageren har i sygeperioden afhændet en del af virksomheden og ændret sine arbejdsopgaver til rent administrative opgaver. Den 15/10 2023 fik klageren tilkendt tilskud for selvstændigt erhvervsdrivende med nedsat arbejdsevne.

Selskabet har i forbindelse med sagens behandling ved nævnet tilkendt midlertidige ydelser og præmiefritagelse fra 1/3 2022 til 31/3 2023, hvor selskabet har stoppet ydelserne med henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst halvdelen. Klageren

ønsker fuld dækning fra den 26/8 2019 og frem, herunder forhøjet udbetaling ved ressourceforløb.

Klageren har anført, at han ikke kan arbejde mere end 6 timer om ugen, hvilket er langt fra 18,5 timer. Han er forsøgt at øge arbejdstiden til 8 timer, men dette gav tilbagefald. I 2022 havde han svært ved at opretholde 6 timer om ugen, hvorfor han begyndte på medicin. I 2023 var igen i stand til at arbejde 6 timer om ugen. Klageren har anført, at han i hele sygedomsperioden har modtaget behandling ved psykolog, læge og sygehus, og at han pr. 5/10 2023 fik tilkendt fleksjob i egen virksomhed. Klageren har anført, at han har modtaget mange psykologbehandling. Han har i samråd med egen læge ikke startet på medicin tidligere, da der er flere typer medicin, som han ikke kan tåle, eller får mange bivirkninger af. Klageren har anført, at han ikke kan opretholde en arbejdsuge på 6 timer i anden virksomhed, da han i så fald skal bruge store mængder energi på at lære nyt. Klageren har anført, at opstart på medicinen ikke har medført, at han er kommet op i tid, men medicinen har gjort ham stabil. Angstmedicin helbreder ikke, men dæmper nogle af angstsymptomerne. Hans øvrige symptomer er fortsat til stede.

Det fremgår af specifik helbredsattest af 7/2 2020, at klageren i 2018 fik "nogle angstsymptomer og havde nogle stresssymptomer i efteråret 2018. Han har arbejdet på nedsat tid siden julen 2018. I løbet af efteråret 2019 får han det værre med stresssymptomer og går ned på 2 timer 2 gange ugentligt. Der overvejes opstart på medicin, men han får det langsomt bedre, og ønsker ikke medicin. Han har tidligere haft lange forløb ved psykolog, og han bruger fortsat sine noter derfra. Han går på mindfulness-kursus og har haft nogle samtaler med en coach via kommunen, og det synes han, har hjulpet ham".

Det fremgår af arbejdsmarkedsrettens psykologisk undersøgelse den 13/1 2021, at klageren "findes med baggrund i letvakt stress og angst med udfordringer i forhold til koncentration, indlæring og hukommelse samt overblik ... [Klageren ses] med et langvarigt forløb med høj belastning og flerårig angstproblematik, hvorfor det må forventes at [klageren] vil fungere med en psykisk sårbarhed fremover ... [klageren]'s tilstand bedst forstås diagnosemæssigt som F41.1

Generaliseret angst. Dette særligt med baggrund i gennemgående bekymringstendens og almen ængstelighed. Desuden gives også diagnosen z73.1 accentuerede personlighedstræk (ambition, resultatorientering, konkurrencepræget). Der ses ikke tegn på depression eller nogen former for dybere psykopatologi herunder ej heller personlighedsopatologi ... Med baggrund i den langvarige og omfattende angstproblematik samt den personlighedsmæssige sårbarhed vurderes [klageren] med en varigt nedsat funktionsevne ... Medicin mod angst er tidligere prøvet og [klageren] havde bivirkninger heraf, hvorfor det ikke anbefales aktuelt. Ved evt. forværring af tilstanden kan det dog genovervejes... Skånehensyn (varige): Nedsat tid. Opgaver der er overskuelige. Løsning af en eller ganske få opgaver ad gangen. Opgaver af kort tids varighed. Rolige omgivelser/begrænsning af støjgener. Støtte til at håndtere samarbejde og praktisk planlægning samt forebygge evt. konflikter".

Det fremgår af psykologisk vurdering af 15/12 2021, at klagerens "uarbejdsdygtighed har rod i meget langvarig overbelastning og kontinuerligt pres i forbindelse med [klagerens] arbejdsliv. Dette har påvirket [Klagerens] nuværende funktionsniveau i ret svær grad. [klagerens] nuværende funktionsniveau er stadig meget lavt og er ekstremt følsomt overfor oplevet pres, såvel kognitivt/mentalt som følelsesmæssigt. Ved for stort oplevet pres reagerer [klagerens] system oftest med følelse af total udmattethed, der starter med en følelse af hovedpine der ender ud i en oplevelse af at hjernen 'nedsmelter" og/eller belastnings-udløst uro og angstsymptomer ... Der vil formentlig være en meget langsom progression, men på et niveau, hvor det blot bevirker at [Klagerens] nuværende antal arb. timer opleves mere tåleligt... Der er derfor ikke udsigt til at [klageren] kommer til at kunne arbejde flere timer, som det ser ud nu... det vil være af meget stor vigtighed at [klageren] ikke oplever pres og uro omkring sit arbejdsliv. Herfra anbefaler jeg at [klageren] fremadrettet får mulighed for 'flexjob i egen virksomhed', da det er det der giver ham den største glæde og ro, fortsat at kunne være i den vante og kendte ramme, som han holder af. Uro, pres og uforudsigelighed og evt. langsom sagsbehandling omkring dette, vil [klageren] have meget svær ved at tåle uden at få tilbagefald. Ro, mulighed for at være i kendte rammer og afklaring, vil derfor være af stor betydning for [klagerens] befindende/prognose fremadrettet".

Ankenævnet for Forsikring

28.

100512

Det fremgår af lægeattest af 16/2 2022, at "Hvis han arbejder mere end de 2x3 timer pr uge får han stresssymptomer. Han har en fast struktur på sit arbejde. Han tager sig af bogholderiet og har ansatte på [arbejdspladsen] der klarer det. Han har bygget et kontor væk fra [arbejdspladsen], så han ikke bliver generet af uro og støj. Hvis han kan mærke træthedssymptomer, så har han mulighed for at tage hjem tidligere".

Det fremgår af lægeattest af 19/9 2022, at "Han fik i 16/3 2022 at vide, at han ikke kunne få fleksjob i egen virksomhed. Han fik 2 muligheder enten at raskmelde sig eller afstå virksomheden og søge praktik et andet sted... Siden da har han fået det dårligere psykisk ... Siden juni er han begyndt at få angstanfald, hvilket han ikke har haft siden 2018. Han kan vågne om natten med angstanfald, og han må så stå op, og det tager ham 2-3 timer at falde til ro igen. Når han skal på arbejde, har han ofte hjertebanken, når han skal afsted. Det plejer så at falde til ro i løbet af den første time. Efter ca. 2 timer har han svært ved at koncentrere sig og går ofte hjem efter 2-2,5 times arbejde. Pga. forværring af angsten er han i dag ordineret angst medicin pregabalin, som han ikke tidligere har prøvet. Han starter op på pregabalin 75 mg x 2 dgl ... Det forventes at det kan være med til at stabilisere hans psykiske situation indtil der kommer en afklaring. Det forventes at han om ca. 3 måneder vil være stabil til at arbejde 6 timer ugentligt igen".

Det fremgår af kommunalt virksomhedsbesøg den 23/3 2023, at "Alt i alt har [klageren] mange opgaver, der er meget at holde styr på, men alt sammen lederopgaver. Han er den, der ved det meste på [arbejdspladsen], han har bare meget få timer til dette. Hvis jeg kigger på [Klagerens] eget tidsskema, så er der kun lidt under 4 timer pr. uge til at udføre disse administrative og udadvendte opgaver, hvilket virker som lidt, når man ser på opgaverne ... Min vurdering er, at [klageren] har mange kerneopgaver i selskabet, og at det nok tager noget mere tid end de knap 4 timer, han selv siger, der bruges på opgaverne. Hvis ikke disse opgaver tager længere tid, vil det være unødvendigt at [klageren] går op i tid".

Ankenævnet for Forsikring

29.

100512

Det fremgår af lægeattest af 4/4 2023, at "Han er opstartet på tabl. Pregabalin i september 2022. Han kan mærke, at det dæmper angstanfaldene, så han hurtigt kan få ro på igen. Når han bliver træt efter for mange stimuli, det kan være på arbejde eller til fester m.m., så får han hjertebanken, svedeture og utilpashed. Men nu kan han presse det, så det ikke udvikler sig til angstanfald. Han har urolig nattesøvn efter en hård dag, det sker ca. en gang om ugen. Han kan fortsat få panikangst, hvis han føler sig lukket inde... Han arbejder nu igen 3 timer to gange om ugen i egen virksomhed... Han blev øget i tabl. Pregabalin til 150 mg x 2 i januar 2023 pga. han synes, at effekten var aftagende. Han synes nu, at effekten er god og stabil. Det vurderes, at han er velbehandlet medicinsk".

Det fremgår af rehabiliteringsteamets indstilling den 4/10 2023, at "Det vurderes at [klageren] anvender sin arbejdsevne fuldt ud i sin selvstændige virksomhed".

Forsikringen giver ret til dækning, hvis klagerens helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mindst 50%, og hvis klagerens indtjening er nedsat med mindst 10%.

Midlertidige ydelser:

Selskabet har anført, at det ikke er dokumenteret, at klageren opfylder betingelserne for udbetaling ved nedsat erhvervsevne samt præmiefritagelse i perioden 1/11 2019 til 28/2 2022. Klageren har aktivt afvist at modtage medicin for sin angst- og stresslidelse, og klageren har afvist at konsultere psykolog. Selskabet har anført, at klageren efter den 1/3 2022 oplevede angstanfald efter han stod over for valget mellem at lukke sin virksomhed og blive afklaret i en anden virksomhed eller at skulle raskmelde sig. Ligeledes tilkom der familiære problemer som påvirkede klagerens helbred. Klageren opstartede derfor i medicinsk behandling. Selskabet har anført, at selskabet efter den 1/4 2023 er berettiget til at overgå til en vurdering af den generelle erhvervsevne, idet klageren er medicinsk velbehandlet, uden at det har medført en ændring i præstation af arbejdstid. Tilstanden vurderes derfor stationær.

Ankenævnet for Forsikring

30.

100512

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klagerens midlertidige erhvervsevne har været nedsat med mindst halvdelen allerede fra 26/8 2019, hvor klageren blev sygemeldt med stress og angst. Nævnet finder, at klagerens krav på ydelser – der er forfaldet før 9/10 2020 – er forældet, jf. forældelseslovens § 8, jf. § 2 og § 3, idet fristen skal regnes fra det tidspunkt, hvor klageren indbragte sagen for nævnet, hvilket skete den 9/10 2023. Selskabet skal derfor udbetale helbredsbedingede ydelser for midlertidigt erhvervsevnetab fra 9/10 2020 til 28/2 2022.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren den 26/8 2019 blev sygemeldt med stress og angst, og at klageren herefter ikke har været i stand til at arbejde mere end 6 timer om ugen i sit hidtidige erhverv uden forværring af tilstanden.

Nævnet finder, at der ikke er grundlag for at kritisere, at selskabet pr. 1/4 2023 er overgået til en vurdering af klagerens generelle erhvervsevne, idet klagerens tilstand har stabiliseret sig i en sådan grad, at der kan foretages en vurdering af, om klageren har et længerevarende erhvervsevnetab.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at det fremgår af lægeattest af 4/4 2023, at klageren arbejder 6 timer om ugen, at klageren har oplevet god og stabil effekt af medicinen, og at klageren vurderes medicinsk velbehandlet.

Generelle vurdering

Selskabet har anført, at klagerens generelle erhvervsevne efter den 1/4 2023 ikke er nedsat med mindst halvdelen. Klageren er velbehandlet og med god og stabil effekt af medicinen og klageren har siden 14/4 2023 ikke konsulteret egen læge. Klageren arbejder 6 timer om ugen, hvor han varetager virksomhedens administrative opgaver. Samlet bruger klageren 2,5 til 4 timer om ugen på administrative opgaver, hvor klageren før sin sygemelding brugte mellem 70-80 timer om ugen. Selskabet har anført, at det er den kommunale sagsbehandlers vurdering, at klageren benytter mere tid på opgaverne, end klageren har angivet. Selskabet har anført, at klageren ikke er arbejdsprøvet i andre stillinger eller erhverv, end dem han udfører i egen virksomhed.

somhed. Det er selskabets opfattelse, at klagerens arbejdstid på 6 timer i eget erhverv, ikke er et retvisende billede af klagerens erhvervsevne inden for et bredere udsnit af relevante erhverv med relevante skånehensyn. Klager burde ifølge selskabet være i stand til at arbejde mindst halv tid i et administrativt arbejde, hvor alle skånehensyn er overholdt.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klagerens generelle helbredsmæssige erhvervsevne efter den 1/4 2023 er nedsat med mindst halvdelen. Selskabet skal derfor yde dækning i overensstemmelse med aftalegrundlaget.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren den 26/8 2019 blev sygemeldt med generaliseret angst og stress, samt at klageren lider af betydelige helbredsmæssige gener herunder udtrætning, hovedpine, søvnproblemer og udfordringer i forhold til koncentration, indlæring, hukommelse og overblik. Det fremgår af psykologisk undersøgelse den 13/1 2021, at klageren ses med et langvarigt forløb med høj belastning og flerårig angstproblematik, hvorfor det må forventes at klageren vil fungere med en psykisk sårbarhed fremover. Videre fremgår det, at "Med baggrund i den langvarige og omfattende angstproblematik samt den personlighedsmæssige sårbarhed vurderes [klageren] med en varigt nedsat funktionsevne. Aktuelt er der tale om en betydeligt nedsat funktionsevne, men denne vurderes at kunne bedres - i et mindre omfang".

Nævnet har også lagt vægt på, at det fremgår af psykologisk vurdering af 15/12 2021, at klagerens langvarige overbelastning og kontinuerligt pres i forbindelse med arbejdslivet har påvirket funktionsniveauet i svær grad. Klagerens funktionsniveau er ekstremt følsomt overfor oplevet pres, såvel kognitivt/mentalt som følelsesmæssigt. Ved for stort oplevet pres reagerer klagerens system oftest med følelse af total udmattethed, der starter med en følelse af hovedpine der ender ud i en oplevelse af at hjernen "nedsmelter" og/eller belastningsudløst uro og angstsymptomer

Nævnet har tillige lagt vægt på, at klagerens tilstand har medført et væsentligt nedsat funktionsniveau, og at klageren har omfattende skånehensyn i form af nedsat tid, overskuelige og korte opgaver, få opgaver ad gangen, rolige omgivelser/begrænsning af støjgener, støtte til at håndtere samarbejde og praktisk planlægning.

Nævnet har videre lagt vægt på, at klageren ikke har været i stand til at arbejde mere end 6 timer ugentligt i eget erhverv med administrative opgaver. Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at det fremgår af psykologisk undersøgelse den 15/12 2021, at klageren ikke har udsigt til at arbejde mere end 6 timer ugentligt, og at en eventuel forbedring i tilstanden alene vil medføre, at det nuværende niveau vil blive mestret bedre og mere tåleligt. Det anbefales at klageren får fleksjob i egen virksomhed, da uro, pres, uforudsigelighed og langsom sagsbehandling vil kunne medføre tilbagefald. Ro, mulighed for at være i kendte rammer og afklaring, vil derfor være af stor betydning for klagerens velbefindende/prognose fremadrettet.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, PFA Pension, skal yde midlertidig dækning fra 9/10 2020 til 28/2 2022 i overensstemmelse med aftalegrundlaget. Selskabet skal anerkende, at klagerens helbredsmæssige erhvervsevne efter den 1/4 2023 er nedsat i dækningsberettigende grad. Selskabet skal genoptage sagsbehandlingen og skal tage stilling til, om klagerens indtjening (den økonomiske erhvervsevne) er nedsat med mindst 10 procent. Er dette tilfældet, skal selskabet yde dækning i overensstemmelse med aftalegrundlaget. Forfaldne ydelser forrentes efter forsikringsaftalelovens § 24.

Ankenævnet for Forsikring

33.

100512

Klagegebyret tilbagebetales.

Jens Kruse Mikkelsen

formand